

Raamatust Joe Dallas, "Desires in Conflict", Harvest House Publishers, 2003 (revideeritud väljaanne 1991. aasta originaalile).

Peaaegu sama tekst on inglise keeles (originaalina) olemas ka siin:
<http://www.exodusglobalalliance.org/respondingtoprogaytheologypartiip346.php>

Lisa 2: "Pro-gei teoloogia" (lk. 209-227)

Mingil hetkel esitatakse sulle uus viis Piiblist aru saamiseks ja eriti Piibli kirjakohtadest, mis mainivad homoseksuaalsust. See "uus viis" ütleb sulle, et neid kohti on tõlgendatud valesti, et need ei käi homoseksuaalsuse kohta ja et Pühakiri ei mõista sama sooga seotud erootilist käitumist kusagil tõeliselt hukka. Ma nimetan seda "uut viisi" pro-gei teoloogiaks.

Pro-gei teoloogia võtab ette iga Piibli kirjakohta, mis viitab homoseksuaalsusele, ja üritab selgitada, miks on iga selline kirjakoht tänapäeval valesti mõistetud. See on julge, kiiresti kasvav Piibli uuestitõlgendamine, mille paljud kristlased leiavad olevat raske ümber lükata.

See on nii sellepärast, et need argumendid võtavad selle, mis on ilmne, ja väidavad, et on leidnud erineva, siiani peidetud tähenduse. Et seda illustreerida, võtkem üsna selge kirjakohta: "Tulge minu juurde kõik, kes te olete vaevatud ja koormatud, ja mina annan teile hingamise" (Matteuse 11:28). Tähendus on selge: Jeesus kutsus koormatuid enda juurde, et anda rahu ja puhkust. Pole mingit vajadust kontrollida originaalset kreeka keelt või vaadelda kultuurilist konteksti -- kirjakoht on selge.

Oletame nüüd, et keegi ütleb sulle, et nad on teinud selle salmi sõnade põhjaliku uuringu ja on leidnud, et Jeesus kutsus tegelikult üles rasedaid naisi jääma Tema kaitse alla Naatsaretis. See paistab naeruväärne; kontekst viitab selgelt millelegi muule. Aga kui sa pole võtnud aega, et uurida selle salmi originaalset kreeka keelt, ei saa sa tehniliselt "rasedate kaitse" ideed ümber lükata, kuigi terve mõistus ütleb sulle, et see on mõttetu.

See ongi pro-gei teoloogia vägi. See võtab meile kõigile tuntud kirjakohtad, annab neile täiesti uue tõlgenduse, tagab oma väited viidetega tunnustatud õpetlastele ja loob sellega uue seksuaalse eetika. Terve mõistus võib selle tagasi lükata, kuid kuniks seda teoloogiat pole veidi lähemalt uuritud, on seda raske ümber lükata.

Et läheneda pro-gei teoloogiale, vaatame üle iga kirjakohta, mis viitab homoseksuaalsusele, mainime kirjakohta traditsioonilise tähenduse, toome välja pro-gei argumendid selle tähenduse vastu ja vastame igaühele neist.

*** **1 Loodu / loomise eesmärk -- 1. Moosese 1:27,28; 2:18,23,24** (1997. a. tõlge kohandatud vastavusse raamatu tõlkega (NIV), üldiselt ka edaspidi, kui sarnasus on piisav; tekstis olev viide ingliskeelse Piibli tõlkeversioonile on säilitatud)

"Ja Jumal lõi inimese oma näo järgi, Jumala näo järgi lõi ta tema, ta lõi tema meheks ja naiseks. Ja Jumal õnnistas neid, ja Jumal ütles neile: "Olge viljakad ja teid saagu palju, täitke maa ja alistage see enestele; ja valitsege kalade üle meres, lindude üle taeva all ja iga elava looma üle, kes maa peal liigub!"

Ja Issand Jumal ütles: "Inimesel ei ole hea üksi olla; ma tahan teha temale abi, kes tema kohane on." ...Ja Adam ütles: "See on nüüd luu minu luust ja liha minu lihast. Teda peab hüütama mehe naiseks, sest ta on mehest võetud!" Seepärast jätab mees maha oma isa ja ema ning hoiab oma naise poole, ja nemad on üks liha!"

1.A Traditsiooniline vaade

Jumala plaan inimese seksuaalseteks suheteks on piiratud heteroseksuaalse ühendusega mehe ja naise vahel abielus.

1.B Pro-gei argument

1. Moosese raamatu kirjakoht ei *keela* homoseksuaalsust; see lihtsalt ei viita sellele ilmsetel põhjustel. Gei-paar saaks vaevalt alustada rahvastamise protsessi. Aga neid salme ei saa vaadelda mudelina kõikidele paaridele. Paljud heteroseksuaalsed paarid on lastetud või võimetud olema seksuaalses ühenduses. On nad seega patus, sest nad ei vasta 1. Moosese kirjakohtale?

1.C.1 Esimene vastus

Kuigi on tõsi, et see kirjakoht ei keela homoseksuaalseid suhteid, annab see seksuaalsuse põhilise mudeli, mille kaudu tuleb hinnata teisi seksuaalseid väljendusi. Thomas Schmidt kirjutab hästi:

"See [1. Moosese raamat] annab aluse piibellikele käskudele ja sellele järgnevatele vaatlustele nende jaoks, kes tahavad luua seksuaalse eetika muutuvates oludes -- meile on sobilik uurida Piibli käskude asjakohasust abielu kohta ja hinnata kaasaegset homoseksuaalsust 1. Moosese raamatu põhjal." {1}

Stanton Jones lisab, arvestades loomist kui seksuaalsuse mudelit: "Kristliku moraali südames on see: Jumal tegi seksuaalse ühenduse ühe eesmärgiga -- mehe ja naise ühendamine ühte lihasse abielus. Jumal kasutab seksuaalset vahekorda, täielikku seksuaalset intiimsust, et sulatada kaks inimest üheks." {2}

1.C.2 Teine vastus

Mees-naine ühendus, mida tutvustatakse 1. Moosese raamatus, on ainus seksuaalse käitumise mudel, mida nii Vanas kui Uues Testamendis pidevalt kiidetakse. Kuigi on olemas ka teistsugused käitumismudelid (näiteks mitmenaisepidamine ja liignaiste omamine) ja Vanas Testamendis isegi lubatud, on monogaamne suhe mehe ja naise vahel standard, mida Pühakirjas ideaalina kinnitatakse. Kuigi tuntud fraas "Jumal lõi Aadama ja Eeva, mitte Aadama ja Steveni" näib olevat kerglane, on see õige hinnang loomise eesmärgi kohta. Samas kui heteroseksuaalsust soovitatakse läbi Piibli, pole homoseksuaalset suhet kordagi mainitud teisiti kui vaid negatiivsete väljenditega.

***** 2 Soodoma hävitamine -- 1. Moosese 19:4-9 (NIV)**

Nad [inglid, kes külastasid Lotti, et mõista kohut Soodoma patususe üle ja otsustada, kas seda säästa või mitte] ei olnud veel magama heitnud, kui mehed Soodoma igast osast, niihästi noored kui vanad, ümbritsesid koja ja hüüdsid Lotti: "Kus on mehed, kes öösel tulid sinu juurde? Too nad välja meie kätte, et saaksime nendega vahekorras olla [sõnasõnalt 'et me saaksime neid tunda']". Siis Lott läks välja nende juurde ... ja ütles: "Mu sõbrad, ärge tehke seda kurja! Vaadake, mul on kaks tütar, kes pole kunagi mehega maganud. Ma toon need välja teie kätte ja talitage

nendega, nagu tahate. Neile meestele ärge tehke midagi." ... Kuid nad vastasid .... "Me kohtleme sind halvemini kui neid!"

2.A Traditsiooniline seisukoht

Soodoma mehed üritasid saada Loti külalistega homoseksuaalset kontakti. Lõpuks Soodom hävitati oma suure pahelisuse tõttu ja hävitamises oli homoseksuaalsusel põhiline osa.

2.B.1 Pro-gei argument

Soodom hävitati tema elanike külalislahkusetuse tõttu, mitte homoseksuaalsuse tõttu. Professor John Boswell toetab seda seisukohta raamatus "Kristlus, sotsiaalne tolerant ja homoseksuaalsus" kahel põhjusel: esiteks, et Lott rikkus Soodoma kommet võtta vastu külalisi ilma linna vanemate loata {3}, põhjustades sellega nõudmise tuua mehed välja, "et me saaksime neid tunda"; teiseks, et heebrea sõna "tunda", *yada*, ei tähendanud tingimata seksuaalset varjundit. Heebrea sõna *yada* esineb Vanas Testamendis 943 korda. Sellel on seksuaalne tähendus vast kümnel korral nendest 943-st. Sellega väidetakse, et Soodoma meestel ei olnud mingit seksuaalset kavatsust Loti külaliste vastu.

2.C.1 Vastus

See argument ei oma mingit tähendust Loti vastuste valguses. Tema esimest vastust "Ärge tehke seda kurja" saab vaevalt võtta kui lihtsalt soovi "õppida tundma" tema külalisi. Tema teine vastus on eriti selgesõnaline: ta vastas nende soovidele, pakkudes oma kahte neitsist tütar -- veel üks asjatu liigutus, kui mehed tundsid huvi vaid tema külaliste sotsiaalse tundmaõppimise kohta. Kui nendel meestel olid süütud soovid, siis miks hävitati linn külalislahkusetuse tõttu? Kelle ebaviisakuse üle kohut mõisteti -- Loti või Soodoma elanike?

See teooria tekitab rohkem küsimusi kui annab vastuseid. Kuigi Boswellil ja Bailey'l on õigus, viidates Piibli aegade külalislahkusetuse tõsidusele, ei saa külalislahkusetus üksinda olla Loti vastuste tõsiduse või peatselt järgnenud kohtumõistmise põhjuseks.

2.B.2 Pro-gei argument (Soodoma kohta)

Soodom hävitati vägistamiskatse tõttu, mitte homoseksuaalsuse tõttu. See argument on rohkem levinud. Selle on esitanud raamatute autorid Virginia Mollenkott ja teised ning on palju usutatavam kui külalislahkusetuse teooria. "Vägivald -- sundides teisele peale seksuaalset tegevust -- on selle loo tõeline mõte," seletab Mollenkott. {4} Vastavalt sellele pole homoseksuaalsusel midagi tegemist Soodoma hävitamisega. Oleks see vägistamiskatse olnud oma loomult heteroseksuaalne, oleks kohtuotsus olnud seesama. Karistati vägivalda, mitte homoseksuaalsust, kui Soodom hävis.

2.C.2 Vastus

See argument on osaliselt õige; Soodoma mehed kavatsesid kindlasti vägistamist. Aga et sellise sündmuse jaoks oleks kokku tulnud "mehed Soodoma igast osast, niihästi noored kui vanad," pidi homoseksuaalsus olema tavaline praktika. Mollenkott selgitab veenvalt seda juhtumit, lugedes selle suuresti vanglavägistamiseks või sedasorti vägistamiseks, mida võitev armee saadab korda võidetud vaenlase üle {5}, aga tema argumenti nõrgestab professor Thomas Schmidt tsiteeritud

tõend varasest kirjandusest, seostades Soodoma üldisema homoseksuaalse praktikaga:

"Teise sajandi raamat "Kaheteistkümne patriarhi testament" nimetab soodomlasi "seksuaalselt liiderlikuks" (Benjamini tunnistus 9:1) ja viitab "Soodomale, mis on eemaldunud loomise korrast" (Nefthali testament 3:4). Samast ajaperioodist selgitab "Juubelid", et soodomlased "rüvetasid iseendid ja hoorasid lihas" (16:5, võrdle 20:5-6). Nii Filos kui Joosefus nimetavad samasoo suhteid lihtsalt Soodomat iseloomustavaks jooneks." {6}

2.B.3 Pro-gei argument (Soodoma kohta)

Tõelised Soodoma patud olid vastavalt Hesekiel 16:49-le (NIV) need, et nad olid "ülbed, ülesöönud ja ükskõiksed; nad ei aidanud vaeseid ega puudustkannatajaid." Neil asjadel pole midagi tegemist homoseksuaalsusega.

2.C.3 Vastus

Taas on argument osaliselt õige. Kui Soodom hävitati, oli homoseksuaalsus vaid osa -- või sümptom -- selle rikutusest. Rooma kirja 1. peatükk annab sarnase pildi, kirjeldades inimkonna üldist pahelist seisundit, viidates homoseksuaalsusele kui selle rikutuse sümptomile. Kuid Hesekiel ütleb soodomlaste kohta samuti, et "nad olid upsakad ja tegid minu ees jäledaid asju" (16:50). Nende "jäledate" asjade seksuaalse loomuse kohta viitab 2. Peetruse 2:6,7 (NIV): "Kui ta [Jumal] mõistis hukka Soodoma ja Gomorra linnad, põletades need tuhaks ja pannes need näidiseks jumalakartmatutele; ja kui ta päästis ära õige mehe Loti, keda ohjeldamatud inimesed vaevasid oma räpase eluviisiga..." Ja samuti Juuda 7 (NIV): "Samamoodi nagu ka Soodom ja Gomorra ja nende ümberkaudsed linnad, kes andsid endid seksuaalse ebamoraalsuse ja rikutuse kätte. Nad seisavad juba hoiatusena igavese tule karistuse kandjatena."

Dr. Bruce Metzger Princetoni Teoloogilisest Seminarist märgib teisi viiteid Soodoma seksuaalse ebamoraalsuse kohta 3. Makkabite 2:5: "Soodoma inimesed, kes käitusid ülbel, kes olid kurikuulsad oma pahedes." Ja uuesti Juubelites 16:6: "Soodomlaste ebapuhtus." {7}

Pro-gei tõlgendusel Soodoma hävitamise kohta on teatud väärtus. Kavatseni homoseksuaalset vägistamist ja soodomlased olid kindlasti süüdi ka teistes pattudes peale homoseksuaalsuse. Kuid selle valguses, kui palju mehi tahtsid selles kaasa lüüa, ja paljude teiste allikate, nii piibellike kui piiblivälise tõttu, on tõenäoline, et homoseksuaalsust praktiseeriti soodomlaste poolt laialt. Samuti on tõenäoline, et patt, mille pärast neid nimetatakse, oli üks paljudest põhjustest, miks kohtumõistmine lõpuks nende üle tuli.

*** 3 Seadus -- 3. Moosese 18:22, 20:13 (NIV)

"Ära maga meesterahva juures, nagu magatakse naise juures: see on *jälestusväärne!*" (või "jäledus", rõhuasetus lisatud).

"Kui mees magab mehega, nagu magatakse naise juures, siis on nad mõlemad teinud, mis on *jälestusväärne* [või "jäledus", rõhuasetus lisatud]; neid karistatagu surmaga, nende veri on siis nende pea peal!"

3.A Traditsiooniline seisukoht

Seaduse järgi oli homoseksuaalsus üks paljudest jäledatest praktikatest, mida karistati surmaga.

3.B Pro-gei argument

Praktikad, mida mainitakse nendes 3. Moosese raamatu peatükkides, on seotud ebajumalateenistuse, mitte homoseksuaalsusega. Heebrea sõnal "jäleduse" kohta on Boswelli järgi vähem seost millegi sisemiselt kurjaga ja rohkem seost rituaalse ebapuhtusega. {8} Metropolitan Kommuunikiriku brošüüris "Homoseksuaalsus: pole patt, pole haigus" on kirjas sama punkt: "(Heebrea sõna jäleduse kohta) 3. Moosese raamatus on tavaliselt seotud ebajumalateenistusega." {9}

Geist raamatuautor Roger Biery nõustub sellega samuti, seostades 3. Moosese raamatus keelatud homoseksuaalsuse ebajumalateenistuse praktikatega. Pro-gei raamatuautorid viitavad kananiitide paganlikele rituaalidele -- rituaalidele, mis sisaldavad nii homoseksuaalset kui heteroseksuaalset prostitutsiooni -- kui ka põhjustele, miks Jumal keelas homoseksuaalsuse Oma rahva seas. Nad võitlevad selle eest, et homoseksuaalsus ise ei olnud probleem, vaid selle seos ebajumalateenistusega, ja mõnikord viis, kuidas homoseksuaalsust praktiseeriti ebajumalateenimisel. Teiste sõnadega, Jumal ei keelanud sedasorti homoseksuaalsust, mida me näeme tänapäeval. Ta keelas sellise, mis oli seotud ebajumalateenistusega.

3.C.1 Esimene vastus (seadusele)

Homoseksuaalsuse keelud 3. Moosese 18 ja 20 esinevad koos teiste seksuaalpattudega -- näiteks abielurikkumine ja verepilastus --, mis on keelatud nii Vanas kui Uues Testamendis täiesti eraldi vanast seadusest. Pühakirja viited nendele seksuaalsetele praktikatele nii enne kui pärast 3. Moosese raamatut näitavad Jumala meelepaha nende suhtes, kas siis mingi ebajumalateenistus on sellega seotud või mitte.

3.C.2 Teine vastus (seadusele)

Hoolimata Metropolitan Kommuunikiriku väitest, et sõna "jäledus" (*toevah*) on tavaliselt seotud ebajumalateenistusega, esineb see tegelikult Õpetussõnades 6:16-19 (NIV) seoses pattudega, mis pole kuidagi seotud ebajumalateenistuse või paganlike riitustega:

"Neid kuut asja vihkab Issand, jah, seitse on talle *jälestusväärseid* ["jäledus" või *toevah*, rõhuasetus lisatud]: ülbed silmad, valelik keel, käed, mis valavad süütut verd, süda, mis sepitseb nurjatuid kavatsusi, jalad, mis kiiresti jooksevad kurja poole, valetunnistaja, kes väidab valet, ja see, kes külvab riidu vendade vahel."

Ebajumalateenistus ei mängi neis salmides mingit rolli; seega on selge, et *toevah* ei piirdu vaid ebajumalateenistuslike praktikatega.

3.C.3 Kolmas vastus (seadusele)

Kui praktikad 3. Moosese 18 ja 20 mõistetakse hukka vaid sellepärast, et need on seotud ebajumalateenistusega, siis järeldub siit loogiliselt, et need on lubatud, kui neid sooritatakse lahus

ebajumalateenistusest. See tähendab, et verepilastus, abielurikkumine, loomapilastus ja laste ohverdamine (kõik need on neis peatükkides nimetatud) on keelatud vaid siis, kui need on seotud ebajumalateenistusega; muul juhul on need lubatud. Ükski tõsine nende salvide lugeja ei saaks aktsepteerida midagi sellist.

*** 4 Kristuse õpetused ja homoseksuaalsus

See argument on gei-paraadide üks lemmikuid. Kui "gei-kristlaste" liikumine on esindatud, siis erineval viisil esinedes hoiab keegi nende grupist silti tekstiga "Mida Jeesus ütles homoseksuaalsuse kohta: _____." Mõte on muidugi selles, et kui Jeesus teatud käitumist otseselt ei keelanud, siis see käitumine ei olnud Talle oluline. Arendades seda mõtet edasi, eeldab see argument, et kui Jeesus ei olnud selgesõnaliselt mures teatud asja pärast, siis ei peaks ka meie olema.

Troy Perry rõhutab seda argumenti tuevalt (nagu enamus gei-kristlaste juhte teevad): "Vastus küsimusele 'Mida ütles Jeesus homoseksuaalsuse kohta?' on lihtne. Jeesus ei öelnud midagi. Mitte ühtegi asja. Midagi! Jeesus oli rohkem huvitatud armastusest." {10}

Vaikuse argumenti järgi, kui Jeesus ei rääkinud sellest, ei pea ka meie rääkima.

4.C Vastus

Argument on eksiteele ajav ja ebaloogiline neljal põhjusel. Esiteks, argument eeldab, et evangeeliumid on suurema autoriteediga kui ülejäänud Piibli raamatud. Idee sellest, et mingi teema on ebaoluline lihtsalt sellepärast, et Jeesus seda ei maininud, on evangeeliumite kirjutajatele endile võõras. Üheski kohas ei öelnud Matteus, Markus, Luukas või Johannes, et nende raamatud tuleks tõsta kõrgemale kui Toora või kõrgemale muudest kirjutistest, mis on veel tulemas. Teiste sõnadega, evangeeliumid -- ja õpetused, mis neis sisalduvad -- ei ole rohkem olulised kui ülejäänud Piibel. Kogu Pühakiri on antud Jumala inspiratsiooni läbi. Sama Vaim, kes inspireeris evangeeliumite autoreid, inspireeris samuti inimesi, kes kirjutasi ülejäänud Piibli.

Teiseks, argument eeldab, et evangeeliumid on täielikumad kui nad tegelikult on. Mitte ainult pole evangeeliumid autoriteetsemad kui ülejäänud Pühakiri, nad pole ka täielikud. See on, nad ei anna kõike, mida meil on vaja teada õpetuslikult ja praktiliste juhenditena.

Osa Piibli kõige tähtsamast õpetusest tegelikult ei esinegi evangeeliumites. Õpetus inimese vanast ja uuest loomusest (selgitatud Pauluse poolt Rooma 6); Iisraeli tulevik ja paganate müsteerium (millele Kristus viitas, kuid on palju täielikumalt lahti seletatud Rooma 9-11); vaimuandide selgitamine ja kasutamine (selgitatud detailselt 1. Korintose 12 ja 14); Kristuse preestriamet (illustreeritud Heebrea kirjas) -- kõik need ilmuvad peale Kristuse elu, surma ja ülestõusmist. (Ja me pole maininudki kogu Vana Testamenti.) Kas keegi sõandaks väita, et ükski neist õpetustest pole oluline, sest Jeesus ei rääkinud nendest?

Või teisiti öeldes, kas me peaksime tõesti uskuma, et Jeesus ei hoolinud naise peksmisest või verepilastusest lihtsalt sellepärast, et Ta ei rääkinud sellest? Kas keelud verepilastuse kohta 3. Moosese raamatus ja 1. Korintose kirjas, samuti Pauluse manitsused meeste armastada oma naise, pole piisavad, et juhendada meid neis asjus ilma, et neid oleks mainitud evangeeliumites? On suur hulk kurje käitumisviise, mida Kristus ei nimetanud. Muidugi me ei soosi neid asju vaid sel põhjusel! Samamoodi ei eita Jeesuse vaikus homoseksuaalsuse suhtes väga konkreetseid keelde selle vastu, mis esinevad mujal nii Vanas kui Uues Testamendis.

Kolmandaks, see argument pole täpne selles mõttes, et eeldab teadmist kõigest, mida Jeesus ütles. Evangeeliumid ei väida olevat täielikud Jeesuse elu ja õpetuste suhtes. Terved ajajärgud Tema

varasematest aastatest on välja jäänud. Palju, mida Ta tegi ja ütles, jääb teadmata.

Luukas kirjutas oma evangeeliumi, et Teofilos võiks "olla kindel neis asjus, millesse [teda] oli juhendatud" (Luuka 1:4 (KJV)). Johannese motiivid on laiemad: "Need on kirja pandud, et te usuksite, et Jeesus on Kristus, Jumala Poeg, ja et teil uskudes oleks elu tema nime läbi" (Johannese 20:31). Kuid ükski neist autoritest ei vihjanud, et need olid kõigi Kristuse sõnade salvestused. Tegelikult ütles Johannes, et see on võimatu: "On veel palju muudki, mida Jeesus tegi. Kui need kõik ükshaaval üles kirjutataks, siis, ma arvan, ei suudaks kogu maailmgi mahutada raamatuid, mis tuleks kirjutada" (Johannese 21:25 (NIV)).

Kui see on nii, kuidas me saame olla kindlad, et Ta ei öelnud midagi homoseksuaalsuse kohta? Keegi ei saa öelda. Kuid me teame, et on olemas teisi samavõrra tähtsaid teemasid, mis on jäänud evngeliumites arutamata, kuid on detailselt ära toodud teistes Piibli raamatutes. Homoseksuaalsus, kuigi puudu Matteusest, Markusest, Luukast ja Johannesest, on silmatorkavalt olemas mõlemas testamendis ja sama silmatorkavalt keelatud.

Neljandaks, kuna Jeesus ei öelnud midagi konkreetset homoseksuaalsuse kohta, siis see argument eeldab, et Jeesus ei öelnud midagi heteroseksuaalsuse kui standardi kohta. Jeesus viitas kõige konkreetsemate väljenditega Jumala loodud kavatsusele inimliku seksuaalsuse kohta:

"Aga loomise algul lõi Jumal nad meheks ja naiseks. Seepärast jätab mees oma isa ja ema ja hoiab oma naise poole ja need kaks saavad üheks, nõnda et nad enam ei ole kaks, vaid üks liha. Mis nüüd Jumal on ühte pannud, seda ärgu inimene lahutagu!" (Markuse 10:6-9).

Selles salmis oli Jeesusele esitatud hüpoteetiline küsimus: kas lahutus on seadusepärane? Selle asemel, et anda lihtne 'jah' või 'ei', viitas ta 1. Moosese raamatule ja veel konkreetsemalt loodud eesmärgile kui standardile, mille kaudu otsustada seksuaalsete küsimuste üle. Korraates 1. Moosese raamatu mõtet, rõhutab Ta abielu ja seksuaalsuhete loodud eesmärgi nelja takku: *sõltumatus* oli üks -- mees jätab oma kodu, et luua oma kodu oma naisega; seksuaalne "*üks liha*" ühendus oli teine; ja loomulikult *monogaamia*. Kuid esimene loodud eesmärgi takk, mida Jeesus rõhutas, oli täiendav faktor: see oli mõeldud *meessoo* ja *naissoo*, *mehe* ja *naise* ühendusena.

Jeesus võib-olla ei maininud homoseksuaalsuse kohta midagi -- nagu ka mitte paljude teiste seksuaalsete variatsioonide kohta. Aga Ta ei saanud enam selgemalt väljendada seksuaalse väljenduse standardit: meessugu ühendatud naissooga, nagu Jumal seda neile ette nägi. Ei saa eeldada, et Ta oleks kinnitanud midagi vähemat.

*** 5 Paulus "loomuliku" ja "ebaloomuliku" kohta -- Rooma 1:26,27 (NIV)

"Seepärast on Jumal nad andnud häbitute kirgede kätte: isegi nende naised on ju vahetanud loomuliku vahekorra loomuvastasega. Nõndasamuti loobusid ka mehed loomulikust vahekorrast naisega ja on oma tungis süttinud üksteise vastu. Mehed on teinud meestega kõlbmatuid tegusid ja on seega iseenestest saanud kätte paratamatu palga oma rikutuse eest."

5.A Traditsiooniline seisukoht

Paulus vaatab homoseksuaalsust kui langenud inimkonna sümptomit, kirjeldades seda kui ebaloomulikku ja näotut.

5.B.1 Pro-gei argument

Paulus ei kirjelda tõelisi homoseksuaale, vaid ta viitab pigem heteroseksuaalidele, kes, nagu ta ütles, "on vahetanud loomulikud vahekorrad." Tõeline patt on siin selle muutmises, mis on inimesele loomulik. Boswell mainib seda argumenti, kui ta väidab:

"Inimesed, keda Paulus hukka mõistab, ei ole homoseksuaalsed: ta mõistab hukka homoseksuaalseid tegusid, mis on tehtud ilmselgelt heteroseksuaalsete inimeste poolt. Rooma 1 kogu mõte on tegelikult häbimärgistada isikuid, kes on loobunud oma kutsest, kes on läinud kõrvale tõeliselt teelt, millel nad kunagi olid." {11}

Mollenkott nõustub, öeldes: "Mida Paulus näib siin rõhutavat, on see, et isikud, kes on loomult heteroseksuaalsed, pole mitte ainult vahetanud tõelise Jumala välja vale vastu, vaid on samuti vahetanud välja oma võimed suhetes vastassooga, andes ennast homoseksuaalse käitumise kätte, mis pole nende jaoks loomulik." {12}

Lühidalt, Paulus kirjeldab Rooma 1 heteroseksuaale, kes on tahtlikult teinud homoseksuaalseid tegevusi, rikkudes sellega oma tõelist loomust. Homoseksuaalsus rakendatuna tõeliste homoseksuaalide poolt ei ole patt.

5.C.1 Vastus

Paulus ei räägi selles kirjakohas ligilähedaseltki nii subjektiivselt. Tema sõnastuses pole midagi, mis viitaks sellele, et ta oleks teadvustanud selliseid asju nagu "tõeline" homoseksuaal vastandina "valele" homoseksuaalile. Ta lihtsalt kirjeldab homoseksuaalset käitumist kui ebaloomulikku, pole oluline, kelle poolt sooritatuna.

Tema sõnastus on tegelikult ebatavaliselt spetsiifiline. Kui ta viitab "meestele" ja "naistele" nendes salmides, kasutab ta kreeka sõnu, mis rõhutavad kõige esmalt bioloogiat: *arsenes* ja *theleias*. Kumbagi sõna kasutatakse Uues Testamendis harva. Kui need esinevad, siis salmides, kus on tahetud rõhutada sugu, nagu *meessoost* laps (*arsenes*). Selles kontekstis räägib Paulus väga sihilikult sellest, et homoseksuaalne käitumine nende inimeste poolt oli neile ebaloomulik kui meestele ja naistele (*arsenes* ja *theleias*). Ta ei räägi millestki sellisest nagu seksuaalne orientatsioon. Teiste sõnadega, ta ütleb, et homoseksuaalsus on *bioloogiliselt* ebaloomulik -- mitte ebaloomulik ainult heteroseksuaalidele, vaid ebaloomulik *kõigile*.

Lisaks, see, et need mehed "põlesid ihas" üksteise vastu, teeb väga ebatõenäoliseks, et nad olid heteroseksuaalid, kes eksperimenteerisid homoseksuaalsusega. Nende käitumine oli sündinud suurest sisemisest ihast. Oletades, nagu teevad Boswell ja Mollenkott, et nad olid heteroseksuaalid, kes andsid järgi homoseksuaalsele käitumisele, nõuab asjatut mõttegümnaastikat. Samuti, kui salmid 26 ja 27 mõistavad homoseksuaalsuse hukka nende jaoks, kellele see *ei* ole loomulik, kuid ei rakendu neile, kellele see *on* loomulik, siis kas järjepidevus ei nõuaks meilt lubada käitumisi, mida mainitakse salmides 29 ja 30 -- abielurikkumine, tagarääkimine, pettus jne. -- seda siis neile, kelle jaoks selline käitumine *on* loomulik?

5.B.2 Pro-gei argument (Rooma 1 kohta)

See kirjakoht kirjeldab inimesi, kes tegelevad ebajumalateenistusega, mitte gei-kristlasi, kes teenivad tõelist Jumalat. Perry väidab:

"Homoseksuaalsed praktikad, millele viidatakse Rooma 1:24-27, usuti tulevat ebajumalateenistuse tagajärjel ja on seotud väga raskete tegudega, nagu Rooma 1 on mainitud.

Vaadates selles laiemas kontekstis, peaks olema ilmne, et need teod on väga erinevad armastavatest, vastutustundlikest lesbi- ja gei-suhetest tänapäeval." {13}

5.C.2 Vastus

Ebajumalateenistus mängib Rooma kirja esimeses peatükis kindlasti olulist rolli. Paulus alustab oma kirja, kirjeldades inimkonna mässu ja otsust teenida loodut Looja asemel. Pro-gei teoreetik võtab selle mõtte, et tõestada, et Pauluse-poolne homoseksuaalsuse hukkamõist ei käi *tema* kohta -- ta ei teeni ebajumalaid, ta on kristlane.

"Aga," hoiatab Schmidt, "Paulus ei viita, et inimene teenib ebajumalat ja otsustab seega sama-soo suhete kasuks. Pigem viitab ta sellele, et üldine vastuhakk tekitab keskkonna konkreetseks vastuhakuks. Isik ei pea kummardama kuldse vasika ees, et osaleda üldises inimlikus jumalaeitamises või väljendada seda eitamist konkreetsete tegude kaudu." {14}

Terve mõistusega pilk kogu peatükile toob selle välja. Paljud muud patud peale homoseksuaalsuse on mainitud samas salmis: "Abielurikkumine, kurjus, ahnus, pahatahtlikkus; täis kadedust, tapmist, riidu, kavalust, kiuslikkust, nad on keelekandjad, laimajad, Jumala vihkajad, ... vanematele sõnakuulmatud" (salmid 29,30 (KJV)).

Kas salmide 26 ja 27 tõlgendus rakendub ka salmidele 29 ja 30? Iga arukas järjepidevus nõuab seda. Kui salmid 26 ja 27 rakenduvad inimestele, kes teevad homoseksuaalseid tegusid seoses ebajumalateenistusega ja seega pole homoseksuaalsed teod patuks, kui neid *ei ole* tehtud seoses ebajumalateenistusega, siis peab sama käima salmide 29 ja 30 kohta.

Seega peame me välja lugema, et abielurikkumine, kurjus, ahnus, pahatahtlikkus jne. mõistetakse Pauluse poolt hukka *ainult* sellepärast, et need on sooritatud inimeste poolt, kes on seotud ebajumalateenistusega. Muul juhul on need lubatud. See on muidugi naeruväärne. Nagu homoseksuaalsus, pole need patud sündinud ebajumalateenistusest. Nad on tunnuseks langenud loomusele. Kui me peaksime ütleva, et homoseksuaalsus on lubatud seni, kuni see pole seotud ebajumalateenistusega, siis me peaksime ütleva, et ka need teised patud on lubatud, kuniks neid ei praktiseerita ebajumalateenistuse tulemusena.

***** 6 Paulus ja *Arsenokoite* -- 1. Korintose 6:9,10; 1. Timoteose 1:9,10 (NIV)**

"Kas te ei tea, et ülekohtused ei päri Jumala riiki? Ärge laske ennast petta: ei seksuaalselt kõlvatud ega ebajumalateenijad, ei abielurikkujad ega meesprostituudid ega *meestepilastajad* [iseenda rikkujad inimsooga] ... ei päri Jumala riiki!" (rõhuasetus lisatud).

"Me teame samuti, et Seadust pole seotud headele inimestele, vaid ülekohtustele ja vastuhakkajatele ... abielurikkujatele ja *pahelistele* [neile, kes roojastavad ennast inimsooga]" (rõhuasetus lisatud).

6.A Traditsiooniline seisukoht

"Neile, kes roojastavad ennast inimsooga" tuleb kreeka sõnast *arsenokoite*, mis tähendab "homoseksuaalne". Paulus ütleb, et homoseksuaalsus on pahe, jättes selle praktiseerijad Jumala kuningriigist välja.

6.B Pro-gei argument

Arsenokoite on sõna, mille Paulus ise välja mõtles. See ei ole kreeka kirjanduses esinenud kuskil enne, kui ta kasutas seda nendes salmides. Sel ajal olid "homoseksuaalide" kohta teised sõnad. Kui ta oleks viidanud homoseksuaalsusele, oleks ta kasutanud mõnda juba olemasolevat sõna. Väga tõenäoliselt viitas ta mees-prostitutsioonile, mis oli sel ajal tavaline.

Boswell toob täpselt välja, et sõna on Pauluse jaoks ebaharilik, viidates, et tal polnud mõttes homoseksuaalsus, kui ta seda kasutas. {15} Prostitutsioon on Boswelli esimene valik. Kui mitte see, siis ta arvab, et Paulus mõistis hukka üleüldist ebamoraalsust. Igal juhul tähendab see termin selle argumendi järgi teatud sorti ebamoraalset meest, kuid mitte homoseksuaali.

6.C Vastus

Paulus mõtles Uues Testamendis välja 179 sõna. Uued sõnad ei muuda oma originaalsuse tõttu oluliselt nende salvide konteksti, milles nad esinevad. Samuti pole märkimisväärne, et ta mõtles välja selle sõna, arvestades, et ta tuletas selle otse Vana Testamendi kreekakeelsest tõlkest (Septuaginta): "*meta arsenos ou koimethese koiten gyniakos*" (3. Moosese 18:22) ja "*hos an koimethe meta arsenos koiten gynaikos*" (3. Moosese 20:13). Teiste sõnadega, kui Paulus võttis kasutusele sõna *arsenokoite*, võttis ta selle otse Seaduse kreekakeelsest tõlkest, mis keelab homoseksuaalse käitumise. Tähendus ei saa siis enam olla selgem. Kuigi väljend on Pauluse jaoks ainukordne, viitab see konkreetselt homoseksuaalsele käitumisele.

Selgituseks selle kohta, et see käib mees-prostitutsiooni kohta: sõnade uurimine näitab, et see ei viita millelegi sellisele. *Arsene*, nagu varem mainitud, esineb mõned korrad Uues Testamendis, viidates alati "mehele/meessoole". *Koite* esineb Uuest Testamendis vaid kaks korda ja tähendab "voodit", kasutatuna seksuaalse varjundiga:

"Elagem kombekalt nagu päeva ajal, mitte orgiates ega purjutamistes, mitte *seksuaalses ebamoraalsuses [koite]* ega kõlvatuses" (Rooma 13:13 (NIV), rõhuasetus lisatud).

"Kõikide juures olgu abielu au sees ja *abieluvoodi [koite]* hoitud puhtana, sest Jumal nuhtleb abielurikkujaid ja kõiki seksuaalselt ebamoraalseid!" (Heebrea 13:4 (NIV), rõhuasetus lisatud).

Kaks sõna kokku panduna, nagu Paulus neid kasutas, seob sõnad *mees* ja *voodi* seksuaalses mõttes. Ei ole mingit viidet prostitutsioonile kummagi sõna tähenduses, millest moodustati *arsenokoite*.

Ma mäletan selgelt ja väljendamatu kahetsusega päeva, kui ma veendusin iseendas, et on vastuvõetav olla nii gei kui kristlane. Ma ei võtnud vastu mitte ainult pro-gei teoloogiat, vaid ma ka propageerisin seda, teenides kohaliku Metropolitanite Kiriku juhatuses, propageerides paljusid argumente, millele olen siin viidanud. Kuigi aastad on möödunud sellest, kui ma mõistsin oma viga, meenutatakse mulle iga päev, kui kergesti võib inimene ennast petta, aktsepteerides seda, mida ta *tahab* uskuda üle selle, mida ta *tõeliselt* usub.

Vanas Simoni ja Garfunkeli laulus pealkirjaga "The Boxer" ("Bokser") on see probleem hästi sõnastatud: "Kõige vale ja pila peale kokku kuuleb inimene ikka seda, mida ta tahab kuulda ja lükkab kõrvale ülejäänud." Oleks, et seda sinu kohta kunagi ei öelda.

Viited:

1. Thomas Schmidt, "Straight & Narrow?" ("Sirgejooneline/hetero & kitsas/kitsarinnaline?", tegemist ilmselt sõnademänguga), Downers Grove: InterVarsity Press, 1995, lk. 41.
2. Stanton Jones, "The Loving Opposition" ("Armastav opositsioon"), ajakiri "Christianity Today" ("Kristlus tänapäeval"), 19. juuli 1993.
3. John Boswell, "Christianity, Social Tolerance and Homosexuality" ("Kristlus, sotsiaalne tolerant ja homoseksuaalsus"), Chicago: University of Chicago Press, 1980, lk. 93-94.
4. Mollenkott and Scanzoni, "Is the Homosexual My Neighbor?" ("Kas homoseksuaal on minu naaber?"), San Francisco: Harper Collins, 1978, lk. 57-58.
5. Samas.
6. Schmidt, "Straight & Narrow?", lk. 88-89.
7. Bruce Metzger, "What Does the Bible Have to Say About Homosexuality?" ("Mida on Piiblil öelda homoseksuaalsuse kohta?"), Presbyterians for Renewal (Presbüterlased uuenduseks), mai 1993, lk. 7.
8. Boswell, "Christianity, Social Tolerance and Homosexuality", lk. 100.
9. Troy Perry, "Don't Be Afraid Anymore" ("Ära enam kardada!"), New York: St. Martin's Press, 1990, lk. 341.
10. Samas, lk. 40.
11. Boswell, "Christianity, Social Tolerance and Homosexuality", lk. 109.
12. Mollenkott, "Is the Homosexual My Neighbor?", lk. 65-66.
13. Perry, "Don't Be Afraid Anymore", lk. 342.
14. Schmidt, "Straight & Narrow?", lk. 78-79.
15. Boswell, "Christianity, Social Tolerance and Homosexuality", lk. 344-345.